

de ellers vilde have nødtigt; thi det er ikke nok, at de skulle kjøre Lægen hen til det Sted i Distriktet, som ikke ligger længere borte, end det Sted, hvor han har gjort Sygebesøg, ligger fra hans Hjem, men de kjørende skulle hjem igjen fra det Sted, hvor de sætte Doktoren af, og i ethvert Tilfælde bliver det altsaa en længere Vej, som de Vedkommende tvinges til at kjøre end den ene Rejse. Jeg tror, at det saameget mindre gaar an at vedtage dette Forslag, som man derved let kan komme til at paavælte Kommunen Byrder og Udgifter; thi Forslaget gaar ud paa, at der skal betales, og denne Udgift vedkommer maasse slet ikke den Kommune, der kommer til at betale den. — Jeg er altsaa, mine Herrer, ikke i Stand til at tiltræde de Vædringsforslag, der ere stillede udenfor Betænkningen; jeg tiltræder alle de af samtlige Medlemmer i Udvalget stillede Vædringer med Undtagelse af Forslaget under Nr. 14, og jeg fravaader overmaade bestemt at vedtage det Forslag, der er stillet af Halvdelen af Udvalgets Medlemmer under Nr. 12.

Ordføreren: Det lader ikke til, at der er stor Lyst til Snekastningsarbejde i dette delige Land; det mærker man af de Forhandling, vi have ført her. Den høitagede Minister valedede med sær Fortjærlighed ved vort Forslag under Nr. 12, og det forekom mig, at han fandt forfærdelige Mangler derved. Det maa dog være mig tilladt i al Korthed at gjøre opmærksom paa, at dette Forslag er en tilnærmelsesvis korrekt Afstripping af Snekastningsbestemmelserne i Loven af 30te December 1858. Den Forandring, der er foretagen, er, at man har taget Husmændene med og har foreslaaet en Betaling til dem for Arbejdet. Den høitagede Minister finder, at man ved dette Forslag har gjort et stort Misgreb og er kommen i Modsigelse med sig selv, idet man faaledes i en Vedtagt for Snekastningsarbejdet vil have Husmændene tagne med; derom, siger han, indeholdes der ikke Noget i Loven af 1858. Dette er ganske rigtigt, det se vi meget godt; foruden denne Forandring med Husmændenes Optagelse paa Fortegnelsen, foreslaa vi jo ogsaa en Forandring med Hensyn til Vedtagtens Affattelse, idet vi henlægge denne til Sogneraadet. Dette er absolut nødvendigt; thi naar vi ikke ville give Slip paa Arbeidskraften, maa vi sørge for at have Husmændene med; men hvis vi skulle have dem med, og de altsaa skulle optages paa Arbeidslisten i Vedtagten, er det alene Sogneraadet, som vil kunne afsatte denne, idet kun Sogneraadet vil være i Stand til at finde Husmændene og til at afgjøre, hvem det er, der skal have Betaling for at forrette Snekastningsarbejdet. Naar den høitagede Minister peger hen paa Grændsen mellem dem, der skulle have Betaling, og dem, der ikke skulle have en saadan, og paa den Mislighed, der indtræder med Hensyn til dette Punkt, idet han henviiste til

de Jordhusmænd, som ere stillede nær ved Husmændene uden Jord, rammer denne Anse slet ikke os fem Medlemmer, men den Regjering, som selv har indsat disse Bestemmelser i Loven; thi vi have netop atter her holdt os til de gamle Lovbestemmelserns egen Ordlyd: Husmænd uden Jord og Snderster. Om disse hedder det, at de kunne tages til Snekastning 2—3 Dage og ud derover, men at de skulle have 24 Sk. for hver Dag, de komme til at forrette Snekastningsarbejde ud over 3 Dage. Dette er den gamle Lovbestemmelse, og hvorledes skulde vi kunne inklade os paa at opstille en anden Grændse end den, der allerede indeholdes i Lovgivningen? Det turde vi ikke vove. Naar der ankes over, at vi have gjort for stort et Skridt og bilde os ind, at vi beholde det Gamle, medens vi dog komme ind paa noget aldeles Nyt, der er selvomstændig, fuldstændig ubrugeligt, forkasteligt og forkert, tror jeg, at jeg er i min fulde Ret, naar jeg siger, at dette ikke er Tilfældet. Naar den høitagede Minister og de kjære Zyder, der ere saa meget imod det Princip, som er neblagt i Forslaget under Nr. 12, blot ville indbrømme os Ret til at faae Snekastningsarbejdet ordnet paa den Maade, som efter de stedlige Forhold i Landets forskjellige Egne findes at være mest hensigtsmæssig, ere vi aldeles tilfredse. Vi vilde da let kunne blive enige om at stryge Lovforslagets Bestemmelse om, at Loven af 30te December 1858 og Loven af 20de December 1799 skulle hæves. Netop for ikke at røre for meget ved den Kjøledagge, man sværmer for, og som man for enhver Pris vil have sat igjennem, have vi indtaget en saa beskeden Plads som den, vi have indtaget, og have opstillet vor nye § 24 som en ganske ukyldig Undtagelse fra de gyldne, fortræffelige og seikri Regler, man her bilde sig ind at have opstillet. Jeg har imidlertid den Overbevisning, at disse Regler mange Steder vilde findes aldeles ubrugelige. Naar vi betragte Forholdene, som de ere paa Verne, naar vi betragte de med tætte Beplantninger indhegnede Veie, hvor der paa begge Sider af Veien er Piletræer af en Høide paa 10 til 12 Alen, og naar man ser saadanne Veie i strenge Snevintre dækkede med Sne helt op til Piletræernes Top — der kan ligge Sne til en Høide af over 5—6 Alen — vil jeg nok spørge, om man tror, at den ypperligste Maade er den, at Snekastningsarbejdet bortliciteres eller gives i Afkod, altsaa udføres af leiede Folk, fremfor den gamle Fremgangsmaade, nemlig at lægge Ryggen til og at tage fat paa Arbejdet med fuld Kraft for at faae Veien gjort ryddelig? Man kan nok saa mange Gange sige, at dette gamle Høveri er Smøleri og Downeri; men jeg siger, at naar det gælder om at rense Veien og om, at den skal gjøres farbar, arbejder man efter min Erfaring med Kraft og uden Hensyn til, hvor mange Klokker er, eller hvor høit Solen staar, indtil man bliver færdig. Man bryder sig